

Dosarul nr. 3ra-849/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: N. Berbec)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandr Veghera, Ioana Veghera, Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral Teritorial Hîncești, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, intervenient accesoriu Agenția Relații Funciare și Cadastru cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva hotărârii din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și hotărârii suplimentare din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 29 mai 2015, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandr Veghera, Ioana Veghera, Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral Teritorial Hîncești, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, intervenient accesoriu Agenția Relații Funciare și Cadastru cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” a indicat că conform Codului silvic, adoptat la 21 iunie 1996, nr. 887 art. 4, raportarea terenurilor la fondul forestier se face pe baza amenajamentului silvic sau a

Cadastrului funciar în conformitate cu legislația. Reclamanta a notat că conform art. 8 al. (1) lit. κ) din Codul Silvic, soluționarea problemelor ce țin de atribuirea în gestiune a terenurilor din fondul forestier este de competența Guvernului Republicii Moldova.

Reclamanta a relatat că conform Amenajamentului silvic pe ocolul silvic Buțeni, elaborat de Institutul de cercetări și amenajări silvice din anul 2011, s-a constatat că terenuri scoase temporar din fondul forestier deținute fără aprobările legale – 7,0 ha dintre care fac parte și parcela 68 M1 cu 0.4 ha situate în UAT Buțeni (unde au fost amplasate construcții pentru lucrătorii o.s. Buțeni). Din certificatul eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești la data de 11 martie 2015 terenul de 0,08 ha, care face parte din fondul silvic, situat în parcela 68M1 este înregistrat după familia Alexandru Veghera și Ioana Veghera, conform extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 1041 din 07 decembrie 2011 și titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5xxxxxxx3 din 28 septembrie 2011, la Oficiul Cadastral Teritorial cu numărul cadastral 5xxxxxxx3, conform deciziei Consiliului sătesc Buțeni nr. 6/1 din 01 septembrie 2011.

Reclamanta a menționat că la data de 17 martie 2015, Comisia întreprinderii în prezența inginerului cadastral din satul Buțeni, Alexandru Barbulat, la demersul inginerului pentru resurse de lemn material și materie primă lemnoasă, Gheorghe Rotaru, referitor la necoincidența depistată de IPOT la prezentarea hărților, a indicat că conform Legii nr. 91-XVI din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor - IPOT-ul efectuează lucrări de delimitare a terenurilor proprietate publică a statului conform sarcinei Agenției Relații Funciare și Cadastru care s-au deplasat la fața locului în parcela nr. 68 M1 la ocolul silvic Buțeni, unde s-a depistat, că pe 0,08 ha este amplasată casa familiei Alexandru Veghera și Ioana Veghera, locuitori ai satului Buțeni, raionul Hîncești.

Reclamanta a indicat că reprezentantul Primăriei Buțeni, după primirea documentelor de delimitare a terenurilor a recunoscut că casa este construită de familia Veghera pe teritoriul fondului silvic. Terenul adiacent casei i-a fost atribuit conform Codului funciar în 2011. Conform Amenajamentului silvic pentru anul 1985, 1996 și în continuare 2011, acest teren de 0,08 ha, este teren care face parte din fondul forestier de stat gestionat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești - Silva”. Alexandru Veghera o perioadă îndelungată a fost lucrător la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”. Cum s-a construit, cum a dat în exploatare casa de locuit, Administrația ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” nu cunoaște.

Reclamanta a relatat că la data de 30 aprilie 2015 Administrația ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” a solicitat Primăriei Buțeni și Consiliului local Buțeni, anularea deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011 în privința 0, 08 ha cu nr. cadastral 5318303002, cu excluderea din fondul Primăriei satului Buțeni, ca teren care face parte din fondul forestier de stat, la care din partea Consiliului sătesc Buțeni, răspuns n-a parvenit.

Reclamanta consideră că Consiliul sătesc Buțeni la emiterea deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011 cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică cu suprafața de 0, 08 ha, nu a luat în considerație, că la data de 26 februarie 1992, prin procesul-verbal al ședinței comisiei funciare de pe lângă Primăria Buțeni, conform art. 82 Codul funciar, pct. 62 Alexandru Veghera deja i-a fost repartizat teren pentru

construcție cu suprafața de 0,08 ha, cu atât mai mult că la emiterea deciziei 6/1 din 01 septembrie 2011, casa nu era înregistrată după Alexandru Veghera (extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 1041 din 07 decembrie 2011).

Reclamanta a indicat că nu este clar cum a fost deschis cont personal în satul Buțeni după familia lui Alexandru Veghera, numai din faptul că el locuia în clădirea ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”. La atribuirea terenului din fondul forestier de stat, Primăria satului Buțeni a ignorat prescripțiile legii, or fără Hotărîrea Guvernului terenul nu poate fi exclus din circuitul silvic. Referitor la delimitarea terenului reclamanta a susținut că începând cu anul 1996, terenul 0,08 ha situat în parcela 68M1 a fost determinat de IPOT ca teren proprietate publică a unității administrative teritorial a satului Buțeni, care nu are suport legal, deoarece la includerea terenurilor sînt necesare documente confirmătoare cum ar fi Hotărârea Guvernului, sau după caz hotărârea Consiliului raional Hîncești, de care IPOT-ul nu a dispus, prin ce a dus în eroare și Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești, care a dispus înregistrarea dreptului de proprietate după familia Veghera, cu nr. cadastral 5xxxxxxx3.

Reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, anularea parțială a actului administrativ – decizia nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni, r-nul Hîncești cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică cu suprafața de 0,08 ha teren din fondul forestier de stat situat în parcela 68M1, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial cu drept de proprietate după familia lui Alexandru Veghera și Ioana Veghera cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, a radia din Registrul bunurilor imobile al Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești terenul cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, ca teren care face parte din fondul silvic de stat.

La data de 14 octombrie 2016, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a depus cerere suplimentară împotriva Consiliului local Buțeni, r-nul Hîncești, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești, filiala ÎS „Cadastru”, intervenienți accesorii: Alexandru Veghera și Ioana Veghera prin care a solicitat anularea actului administrativ-hotărârea nr.1/3 din 23 ianuarie 1986, emisă de Consiliul sătesc Buțeni „О выделении земельного участка под строительство жилого дома»“ cu suprafața de 0,07 ha lui Alexandru Veghera, teren din fondul forestier de stat situat în parcela 68 M1, anularea parțială a actului administrativ-decizia nr. 14 din 20 mai 1993, emisă de Consiliul sătesc Buțeni în baza căruia familiei lui Alexandru Veghera i-a fost eliberat titlul de autentificare cu drept de proprietate pe 0,08 ha, atribuindu-i nr. cadastral 5xxxxxxx3, anularea titlului de autentificare cu drept de proprietate pe 0,08 ha cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, eliberat familiei lui Alexandru Veghera, în baza deciziei Consiliului local Buțeni nr. 14 din 20 mai 1993 și eliberat conform deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni raionul Hîncești „Cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică “ cu suprafața de 0,08 ha, ca teren din fondul forestier de stat situat în parcela 68 M1 Buțeni.

La data de 16 mai 2019, reclamanta ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, a depus cerere suplimentară de modificare a obiectului acțiunii și concretizarea calităților procesuale a părților pe dosar împotriva Consiliului sătesc

Buțeni, r-nul Hîncești, Primăria satului Buțeni, Alexandru Veghera și Ioana Veghera, copârâți: Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru Serviciul cadastral teritorial Hîncești prin care a solicitat: anularea parțială a actului administrativ-dispoziția nr. 14 din 20 mai 1993, emisă de Primarul satului Buțeni Petru Mămăligă, în baza căruia familiei lui Alexandru Veghera i-a fost eliberat titlul de autentificare cu drept de proprietate pe 0,08 ha atribuindu-i nr. cadastral 5xxxxxxx3, anularea titlului de autentificare cu drept de proprietate pe 0,08 ha cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, eliberat familiei lui Alexandru Veghera în baza dispoziției Primarului Buțeni nr. 14 din 20 mai 1993 și eliberat conform deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni raionul Hîncești cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică “ cu suprafața de 0,08 ha ca teren din fondul forestier de stat situat în parcela 68 M1 o.s. Buțeni, anularea parțială a deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni raionul Hîncești cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică cu suprafața de 0,08 ha teren din fondul forestier de stat situat în parcela 68M1, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești cu drept de proprietate după familia lui Alexandru Veghera și Ioana Veghera cu nr. cadastral 53xxxxxxx3, conform dispoziției primarului nr. 14 din 20 mai 1993.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2016 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a repus în termen acțiunea, a fost admisă integral cererea ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva lui Alexandru Veghera și Ioana Veghera privind anularea actului administrativ, radierea din Registrul bunurilor imobile OCT a datelor s-a anulat parțial decizia nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni, raionul Hîncești “Cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică” în partea suprafeței de 0,08 ha teren din parcela 68 M1, atribuit familiei lui Alexandru Veghera și Ioana Veghera cu nr.cadastral 5xxxxxxx3, s-a radiat din Registrul bunurilor imobile al Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești, terenul înregistrat cu drept de proprietate după Veghera Alexandru și Veghera Ioana cu suprafața de 0,08 ha cu nr.cadastral 5xxxxxxx3 ca teren, care face parte din fondul silvic de stat, s-a anulat hotărârea nr.1/3 din 23 ianuarie 1986, emisă de Consiliul sătesc Buțeni privind repartizarea lui Alexandru Veghera a 0,07 ha din terenul aflat în fondul forestier de stat, situate în parcela 68 M1, s-a anulat parțial decizia nr. 14 din 20 mai 1993, emisă de Consiliul sătesc Buțeni în partea dispunerii eliberării lui Alexandru Veghera a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren în mărime de 0,08 ha, cu atribuirea nr. cadastral 5xxxxxxx3, s-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral 5xxxxxxx3, eliberat pe numele lui Alexandru Veghera pe suprafața de 0,08 ha din fondul forestier de stat situată în parcela 68 M1, satul Buțeni.

Prin decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Alexandru Veghera și Ioana Veghera și de Primăria satului Buțeni și Consiliul local Buțeni, s-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2016 a Judecătoriei Hîncești, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

s-a admis cererea depusă de avocatul Natalia Ctitor privind excepția de tardivitate depusă de Primăriei satului Buțeni și Consiliului local Buțeni și s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” ca fiind tardivă.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”, s-a casat încheierea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, prin care s-a admis cererea privind excepția de tardivitate depusă de Primăriei Buțeni și Consiliului local Buțeni și s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de ÎS întreprinderea pentru silvicultură „Hîncești-Silva” ca fiind tardivă, cu restituirea cauzei la rejudecare la aceeași instanță și același complet de judecată.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” împotriva Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandru Veghera și Ioana Veghera, Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul cadastral teritorial Hîncești, Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului, intervenient accesoriu Agenția Relații Funciare și Cadastru cu privire la anularea actelor administrative.

Prin hotărârea suplimentară din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești sediul Central s-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” în beneficiul Primăriei Buțeni, r-l Hîncești suma de 5995 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva hotărârii din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și hotărârii suplimentare din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandru Veghera, Ioana Veghera, Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral Teritorial Hîncești, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, intervenient accesoriu Agenția Relații Funciare și Cadastru cu privire la anularea actelor administrative.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că la data de 29 mai 2015, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”, în persoana directorului Ion Haralampov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Buțeni, r-nul Hîncești, Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești, filiala Întreprinderea de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii: Alexandru Veghera, Ioana Veghera cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

Referitor la pretenția cu privire la anularea hotărârii nr. 1/3 din 23 ianuarie 1986, emisă de Consiliul sătesc Buțeni „О выделении земельного участка под строительство жилого дома” cu suprafața de 0,07 ha lui Alexandru Veghera, anularea parțială a deciziei nr. 14 din 20 mai 1993, emisă de Consiliul satului Buțeni în baza căruia familiei Veghera i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, instanța de apel a reținut că în conformitate cu Ordinul nr. 11a din 15 ianuarie 1986 a directorului sovhozului „Buțeni” s-a dispus, în conformitate cu

art. 130 și 121 din Codul funciar, de a repartiza lot de pământ în mărime de 0,07 ha, pentru construcția casei individuale cetățeanului Alexandru Veghera (f.d. 183, vol 1). Conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5xxxxxxx3, lui Alexandru Veghera, prin decizia Primăriei satului Buțeni nr. 14 din 20 mai 1993, i s-a repartizat în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,08 ha pentru construcții, fiind trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 448 din 02 martie 2009. Ulterior fiind înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de 08 decembrie 2011 (f.d. 205 vol. 1).

Conform extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor, eliberat la 07 decembrie 2011 nr. 1041, conform înscrierii în registrul cu nr. 4 pagina 5 contul personal 292, pe lotul de pământ aferent imobilului cu numărul cadastral 5xxxxxxx3 sunt amplasate construcții capitale, inclusiv: subsol, construcția de bază, mansarda, sursa (magazie), șura (magazie), dateate cu anul 1987, iar anexa caldă cu anul 1993 (f.d. 206 vol. 1).

Totodată, instanța de apel a indicat că instanța de fond în mod just a aplicat prevederile Codului civil, în redacția anului 1964, la examinarea pretențiilor enunțate, ori conform materialelor cauzei se solicită anularea hotărârii nr. 1/3 din 23 ianuarie 1986, emisă de Consiliul sătesc Buțeni și a deciziei nr. 14 din 20 mai 1993, emisă de Consiliul sătesc Buțeni în baza căruia familiei lui Alexandru Veghera i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, iar legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 74 din Codul civil, în redacția anului 1964, termenul general pentru apărarea printr-o acțiune a drepturilor încălcate ale unei persoane (prescripția) este de trei ani, iar în litigiile dintre organizațiile de stat, colhozuri și alte organizații cooperatiste și celelalte organizații obștești de un an.

Instanța de apel a reținut că hotărârea nr. 1/3 a Consiliului sătesc Buțeni a fost emisă la data de 23 ianuarie 1986, decizia nr. 14 a fost emisă la 20 mai 1993 de Consiliul sătesc Buțeni, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă abia la data de 29 mai 2015. Corespunzător, în circumstanțele expuse este întemeiată concluzia primei instanțe, care a conchis de a respinge ca depuse tardiv pretențiile cu privire la anularea hotărârii nr. 1/3 din 23 ianuarie 1986, emisă de Consiliul sătesc Buțeni „О выделении земельного участка под строительство жилого дома“ cu suprafața de 0,07 ha lui Alexandru Veghera și a deciziei nr. 14 din 20 mai 1993 emisă de Consiliul sătesc Buțeni, în baza căreia familiei lui Alexandru Veghera i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, ori în speță se atestă cu certitudine omiterea termenului de prescripție.

Referitor la pretenția cu privire la anularea deciziei nr.6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni, raionul Hîncești “Cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică” în partea suprafeței de 0,08 ha teren din parcela 68 Ml, atribuit familiei Veghera Alexandru și Veghera Ioana cu nr.cadastral 5xxxxxxx3, instanța de apel a reținut că în cererea de chemare în judecată reprezentantul reclamantului a invocat faptul că, la data de 17 martie 2015, comisia întreprinderii în prezența inginerului cadastral Buțeni, la demersul inginerului resurse de lemn materiale

primă, Gheorghe Rotaru, privind necoincidența depistată de IPOT la prezentarea hărților, s-au deplasat la fața locului în parcela nr. 68 M1 a ocolului silvic Buțeni unde s-a depistat, că pe suprafața de 0,08 ha este amplasată casa familiei Alexandru Veghera și Ioana Veghera, locuitori ai satului Buțeni, raionul Hîncești.

Instanța de apel a mai reținut că conform informației publice deținute în Registrul bunurilor imobile, bunul imobil cu nr. cadastral 5xxxxxxx3 – teren, 5xxxxxxx3.01 - casă de locuit, 5xxxxxxx3.02 – construcție accesorie, 5xxxxxxx3.03 – construcție accesorie, aparțin cu drept de proprietate lui Alexandru Veghera și Ioanei Veghera, iar temei de înscriere a servit extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 1041 din 07 decembrie 2011, Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5xxxxxxx3 din 28 septembrie 2011, data înregistrării fiind 08 decembrie 2011. Prin urmare, dreptul de proprietate a pârâților Alexandru Veghera și Ioana Veghera a fost înregistrat la data de 08 decembrie 2011.

Instanța de apel a respins argumentele reprezentantului apelantei precum că abia la data de 17 martie 2015, Comisia întreprinderii în prezența inginerului cadastral Buțeni, la demersul inginerului pentru resurse de lemn material și materie primă lemnoasă, Gheorghe Rotaru, s-au deplasat la fața locului în parcela nr. 68M1 ocolul silvic Buțeni unde s-a depistat că sectorul de teren cu suprafața de pe 0,08 ha este amplasată casa familiei Veghera Alexandru și Ioana, locuitori a satului Buțeni, raionul Hîncești, or contrar celor invocate, Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a cunoscut faptele indicate încă din data de 28 ianuarie 2015, fapt confirmat prin demersul anexat la materialele cauzei (f.d 7, vol.1).

Corespunzător, termenul de prescripție de 30 de zile, pentru contestarea deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011, emisă de Consiliul sătesc Buțeni, raionul Hîncești a început să curgă de la 28 ianuarie 2015. Astfel, prima instanță corect a conchis că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată cu privire la anularea deciziei nr.6/1 din 01 septembrie 2011, tocmai la data de 29 mai 2015, cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de lege.

Instanța de apel a menționat că Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale și nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare. Totodată, nu a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată. Respectiv, nu pot fi reținute argumentele invocate în cererea de apel de către reprezentantul apelantei Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” precum că prin încheierea Judecătoriei Hîncești a fost respinsă odată acțiunea înaintată de ÎS „Hîncești Silva” ca tardivă, ori prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 01 noiembrie 2018 a fost casată și restituită spre rejudecare la aceiași instanță și același complet de judecată, instanța de fond neținând cont de decizia nominalizată.

Instanța de apel a reținut că drept temei de casare a încheierii Judecătoriei Hîncești a constituit faptul că a fost examinată după consumarea fazei de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, or art.186¹ Cod de procedură civilă prevede expres că excepția de tardivitate obligatoriu se soluționează în ședința de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Instanța de apel a respins argumentele invocate în cererea de apel, precum că termenul de prescripție a fost discutat în ședința de judecată din anul 2015, prin care

reclamantul ÎS „Hîncești-Silva” a fost repus în termen la solicitare, fapt confirmat prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 13 decembrie 2016, or hotărârea enunțată a fost casată, cu restituirea cauzei la rejudecare, iar hotărârea casată nu are nici o putere legală.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 16 iulie 2020, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” a contestat-o prin intermediul oficiului poștal cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului recurenta ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” a indicat că își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Recurenta a invocat că instanța de apel în mod ilegal și arbitrar a respins pretențiile ÎS „Hîncești Silva” cu privire la anularea parțială a deciziei nr. 6/1 din 01 septembrie 2011 „Cu privire la aprobarea planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit, grădini și proprietate publică”.

Recurenta a declarat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin și circumstanțele cauzei în raport cu materialul probator existent la dosar.

Recurenta a relatat că instanțele judecătorești inferioare la judecarea cauzei s-au limitat la motivarea extrem de evazivă, care nu este altceva decât reflectarea unor aspecte abreviate indicate în referința reclamantei, fapt ce denotă că hotărârea nu conține nici-o argumentare, ce ar determina definitiv și contestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns. Termenul prevăzut de Legea contenciosului administrativ, nu a fost încălcat reieșind din prevederile art. 17 lit. a) din Legea contenciosului administrativ. Astfel, reclamantul ÎS „Hîncești -Silva” a fost repus în termen la solicitare sa, prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 13 decembrie 2016.

Recurenta a menționat că prin încheierea Judecătorei Hîncești a fost respinsă acțiunea depusă de ÎS „Hîncești Silva” ca tardivă, însă prin decizia Curții de Apel Chișinău, încheierea Judecătorei Hîncești, sediul Central din 01 noiembrie 2018 a fost casată și cauza a fost restituită spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat și faptul că legislatorul, prin art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, a stabilit o excepție de la regulile generale de judecare a pricinilor de contencios administrativ, conform căreia, în acțiunile privind anularea actului administrativ, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului. Prin urmare, reprezentarea de către pîrît a probelor ce confirmă legalitatea actului emis constituie temei de anulare al acestuia, cu excepția cazurilor cînd înscrisurile sau alte probe ce au servit ca temei pentru emiterea actului administrativ se află la reclamant. Prin urmare, neprezentarea de către pîrît a probelor ce confirmă legalitatea actului emis constituie temei de anulare a acestuia, cu excepția cazurilor cînd înscrisurile sau alte probe ce au servit ca temei pentru emiterea actului administrativ se află la reclamant.

Recurenta a afirmat că prin probele anexate la materialele cauzei a demonstrat că toate trei acte administrative sînt emise cu încălcarea normelor de drept. Consiliul local Buțeni și Primăria Buțeni pe tot parcursul judecării cauzei din anul 2015 nu au prezentat în original o copie a actelor administrative contestate, nu au putut confirma

legalitatea actelor administrative.

Recurenta a menționat că în hotărârea contestată este indicat că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” s-a bazat pe Amenajamentul silvic, dar nu s-a scris nimic despre faptul, că conform Deciziei Sovietului Miniștrilor al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești nr. 415 din 10 octombrie 1969 și a actului din 31 octombrie 1969 privind delimitarea terenurilor, prezentată instanței de judecată la data de 25 august 2016, este transmis ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” terenul cu suprafața de 0,6 ha, terenul de la sovhozul Semiletea.

Recurenta a invocat că Consiliul local Buțeni a atribuit terenul cu suprafața de 0,08 ha și a transmis lui Alexandru Veghera, neavând nici un act la Primărie, decât Registrul de evidență a deținătorilor terenurilor, înscris în anul 1993. La data de 20 mai 1993 prin dispoziția nr. 14 al Primarului satului Buțeni este dispusă înmânarea certificatelor provizorii de proprietate conform art. 82 Cod funciar, fără careva listă nominală cu familiile cetățenilor satului Buțeni. Recurenta a reiterat că nu este hartă, unde concret i-a fost alocat teren pentru construcție lui Alexandru Veghera și de ce anume 0,08 ha și nu 0,07 ha, conform procesului verbal din anul 1992.

Recurenta a comunicat că conform răspunsului nr. 11/23C-06/60 din 04 aprilie 2019 Serviciului Cadastral Teritorial Hîncești, înregistrarea dreptului de proprietate în privința bunului imobil-terenului cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, a avut loc selectiv, în rezultatul depunerii cererii de către solicitant. Terenul cu nr. cadastral 5xxxxxxx3, a fost înregistrat în temeiul Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5xxxxxxx3 din 28 septembrie 2011, la care nu a fost necesar de anexat materialele de delimitare a terenurilor proprietate publică, necâtând că la eliberarea titlului este indicată decizia, și nu dispoziția nr. 14 din 20 mai 1993.

La 03 august 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului sătesc Buțeni, Primăriei Buțeni, Alexandr Veghera, Ioanei Veghera, Agenției Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral Teritorial Hîncești, Institutului de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, copia recursului declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” împotriva deciziei din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 2 vol. IV).

Completul specializat relevă că intimații Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandr Veghera, Ioana Veghera, Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral Teritorial Hîncești, Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, au recepționat copia recursului expediat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 4-8 vol. IV).

La 12 octombrie 2020 Consiliului sătesc Buțeni, Primăria Buțeni, Alexandr Veghera, reprezentați de avocatul Natalia Ctitor, au depus referință prin care au solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la

25 mai 2020. Totodată, decizia recurată a fost notificată recurenteii ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva”, la data de 17 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 203, vol. III).

În aceste circumstanțe recursul depus de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” la 16 iulie 2020, se consideră a fi depus în termen (f.d. 211-225).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” este inadmisibil.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan